

Årsredovisning

för

Biosfärområde Vindelälven-Juhttátahkka ekonomisk förening

769638-5942

Räkenskapsåret

2021

Styrelsen för Biosfärområde Vindelälven-Juhttátahkka ekonomisk förening får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2021.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Se bifogad verksamhetsrapport.

Föreningen har sitt säte i Ammarnäs.

Förändring av eget kapital

	Inbetalda insatser	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång		1	1
Inbetalda insatser	11 600		11 600
Årets resultat		93	93
Belopp vid årets utgång	11 600	94	11 694

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	1
årets vinst	93
	94
disponeras så att	
i ny räkning överföres	94
	94

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

Not

2021-01-01
-2021-12-31

2020-04-01
-2020-12-31
(9 mån)

Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.

Nettoomsättning	-1	1
Övriga rörelseintäkter	2 032 176	167 768
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.	2 032 175	167 769

Rörelsekostnader

Övriga externa kostnader	-338 453	-48 576
Personalkostnader	1 -1 687 809	-119 191
Summa rörelsekostnader	-2 026 262	-167 767
Rörelseresultat	5 913	2

Finansiella poster

Räntekostnader och liknande resultatposter	-184	-1
Summa finansiella poster	-184	-1
Resultat efter finansiella poster	5 729	1

Resultat före skatt

5 729 1

Skatter

Skatt på årets resultat	-5 636	0
Årets resultat	93	1

Balansräkning	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		102 900	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 288 765	968 096
Summa kortfristiga fordringar		1 391 665	968 096
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		187 057	163 077
Summa kassa och bank		187 057	163 077
Summa omsättningstillgångar		1 578 722	1 131 173
SUMMA TILLGÅNGAR		1 578 722	1 131 173
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Medlemsinsatser		11 600	0
Summa bundet eget kapital		11 600	0
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		1	0
Årets resultat		93	1
Summa fritt eget kapital		94	1
Summa eget kapital		11 694	1
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		62 437	57 981
Erh. utvecklingsmedel fr. Lst AC, stöd Region AC		583 932	0
Erhållna bidrag fr. WWF och HaV		516 587	625 000
Erhållen medfinansieringar fr. Kommunerna, Lst AC		7 038	207 232
Skatteskulder		23 356	2 001
Övriga skulder		68 858	18 922
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		304 820	220 036
Summa kortfristiga skulder		1 567 028	1 131 172
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 578 722	1 131 173

Noter

Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Not 1 Medelantalet anställda

	2021	2020-04-01 -2020-12-31
Medelantalet anställda	2,5	2

Ammarnäs

Björn Jonsson
Ordförande

Stig Westbergh

Christer Nilsson

Per-Gunnar Olofsson

Erik Alnersson

Kristina Nilson

Bertil Nygren

Göran Jonsson

Malin Lagervall

Mathias Haglund

Kjell Öjeryd

Ola Jennersten

Anders Forsberg

Eva-Lisa Myntti

Osvald Jonsson

Ann-Kristin Blind

Min revisionsberättelse har lämnats

Stefan Hällberg
Auktoriserad revisor

Verksamhetsberättelse

Biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka ekonomisk förening verksamhetsår 2021

Inledning

Verksamhetsberättelsen tillsammans med förvaltningsberättelsen ska ge en helhetsbild över Biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka ekonomiska förening med organisationsnummer 769638-5942. Mer om verksamheten finns att läsa på föreningens hemsida www.vindelalvenbiosfar.se. Verksamhetens ekonomiska berättelse hänvisas till separat bilaga.

Vindelälven–Juhtátahkka är ett biosfärområde inom FN-organet Unesco:s världsomspännande biosfärprogram. Biosfärområdet utgör arena för samverkan mellan näringar, akademi, kommuner i området och andra myndigheter, organisationer och lokalbefolkning. Syftet med föreningens arbete är att hela området ska fortsätta utvecklas som attraktiv plats att bedriva näring, som boendeplats, besöksmål och investeringsområde och därmed främja medlemmarnas ekonomiska intressen.

Vindelälven-Juhtátahkka biosfärområde ligger i Sverige och i Sápmi - det samiska urbefolkningens land och är en del av Arktis. Juhtátahkka betyder flyttled på umesamiska och markerar älvens betydelse för människor och djur.

Föreningen Biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka stödjer utvecklingsarbetet främst inom sex identifierade fokusområden: Mångfald av kulturella uttryck, Besöksnäring och friluftsliv för alla, Framgångsrik renskötsel, Fiske i levande sjöar, vattendrag och hav, Levande landskap samt Utveckling av lokalsamhället. Inom biosfärområdet framhålls den ekologiska hållbarheten som villkor den fortsatta sociokulturella och ekonomiska utvecklingen.

Styrelse

Styrelsen har en bred representation av ideell, offentlig och privat sektor och akademi. Vissa av representerarna har bytts ut under året och årsstämman i maj har valt nuvarande styrelsen. Under 2021 har styrelsen haft 4 sammanträden - 3 digitala och 1 fysisk träff i Lycksele. Styrelsen har haft följande sammansättning under verksamhetsåret:

Ordförande

Björn Jonsson, Länsstyrelsen Västerbotten

Ledamöter

Göran Jonsson, sameby (Ran sameby)
Kjell Öjeryd, fjällkommun (Sorsole kommun)
Oswald Jonsson, besöksnäring (Fjällhästen AB)
Stig Westbergh, ideell förening (Vindelälven-Umeälvens fiskeråd)
Per-Gunnar Olofsson, kustby (TuRe)
Kristina Nilsson, skogsbruk (Skogsstyrelsen)
Erik Alnersson, inlandsby (Rusksele)
Christer Nilsson, universitet (Umeå universitet/SLU)
Bertil Nygren, lantbruk (LRF)
Malin Lagervall, kustkommun (Umeå Kommun)
Anders Forsberg/Maria Grånemo, ideell förening (SNF)

Ola Jennersten, Världsnaturfonden (WWF)
Mathias Haglund, inlandskommun (Vindelns kommun)
Eva-Lisa Myntti/Marja Skum, sameby (Gran sameby)
Lennart Niemelä/Jonna Lidström/Lena Friborg, region (Region Västerbotten)
Ann-Christine Blind/Sofia Marklund, fjällby (Laisälvens byar)

Suppleanter

Britta Wennström, Länsstyrelse (Länsstyrelsen Norrbotten) Peter
Andersson, fjällkommun (Arjeplog kommun)
Karin Fällman Stenlund, besöksnäring (Gold of Lapland)
Anders Nilsson, ideell förening (Vindelälven-Umeälvens fiskeråd)
Joakim Ljadas, kustby (TuRe)
David Berglund/Johan Oskarsson, skogsbruk (Sveaskog)
Ann-Kristine Vinka/Eleonor Hedman, inlandsby
Arne Lindström, lantbruk (LRF)
Bengt Kriström, universitet (SLU)
Johan Söderling/Anna Frej, kustkommun (Vännäs kommun)
Maria Grånemo/Anders Forsberg, ideell förening (SNF)
Linda Berglund, världsnaturfonden (WWF)
Roland Sjögren, inlandskommun (Lycksele kommun)
Börje Stenlund, sameby (Malå sameby)

Styrelsens arbetsutskott

Styrelsens arbetsutskott har i snitt träffats en gång per månad och haft följande sammansättning:

Björn Jonsson, Länsstyrelsen Västerbotten
Göran Jonsson, sameby (Ran sameby)
Erik Alnersson, inlandsby (Rusksele)/ Christer Nilsson, universitet (Umeå universitet, SLU)
Malin Lagervall, kustkommun (Umeå Kommun)
Kjell Öjeryd, fjällkommun (Sorsele kommun)

Valberedning

Ann-Christin Blind (Laisälvens byar)
Malin Karlsson (Vännäs kommun)
Greger Jonsson (Lycksele kommun)
Kajsa Berggren (Länsstyrelsen Västerbotten), sammankallande

Revisorer

Stefan Hällberg (RevisorCompaniet), Auktoriserad revisor

Revisorssuppleanter

Håkan Appelblad (Umeå universitet)
Christian Tegenfeld (Vindelälven-Umeälvens fiskeråd)

Medlemmar

Föreningen genomförde sin första ordinarie årsstämma i maj och fastställde medlemsinsatser och medlemsavgifter. Biosfärkansliet startade medlemsrekryteringen och tog fram ett medlemsbevis.

Under hösten lade föreningen fokus på att bygga upp en långsiktigt hållbar föreningsverksamhet med bra kommunikativa flöden. Biosfärkansliet tog fram [underlag för medlemsrekrytering](#). 20211231 hade föreningen 14 medlemmar.

Kansli

I kansliet har följande tjänster och personer ingått under verksamhetsåret:

Ann-Kristine Vinka, 100% fördelat på; 75% projektmedarbetare i *projektet Vindelälven-Juhtátahkka - ett modellområde för hållbar utveckling* och 25% som koordinator för föreningen.

Daniela Nedelcheva, 100% fördelat på; 75% projektledare för *projektet Vindelälven-Juhtátahkka - ett modellområde för hållbar utveckling* och 25% som projektsamordnare i föreningen. Cecilia Wallinder, 30% kommunikatör (tjänsteköp av Gold of Lapland), tom 210331.

Carolin Vallgren, 30% projektmedarbetare projekt *Bärkraft*, tom 210531.

Sanne Brännström och Therese Lundin 15% kommunikatörer (tjänsteköp Warginna Media), 210401- 210930.

Therese Lundin, 50% kommunikatör, from 210901.

Jessica Öberg, 50% projektledare för projektet *Digital karta över biosfärområdet*, from 210901.

Verksamheten

De övergripande målen för Biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka är att tillsammans utveckla, bevara och stödja den rika och unika naturen, kulturen samt människors livskvalitet i Vindelälven-Juhtátahkka så att alla kan leva, uppleva, utvecklas och må bra i såväl landsbygd som stad, idag och i framtiden. I arbetet tar föreningen stöd i värdegrunden: Vi värdesätter och respekterar människor och natur, vi samspelar och bjuder in, vi utforskar nya sätt varje dag och vi är viktiga i ett större sammanhang.

Verksamheten hade under året stort fokus på att utveckla föreningen. Insatserna i verksamheten bygger på satsningar och förslag från biosfärområdets samverkansparter och på utvecklingsprojektet - Vindelälven-Juhtátahkka-modellområde för hållbar utveckling som får stöd av Region Västerbotten.

En handlingsgrupp bestående av kommunala tjänstepersoner var stöd till biosfärkansliet under hela året och fungerat som länk mellan biosfärområdet och kommunorganisationerna.

Första kvartalet

2021 inleds med att hälsa föreningens nyrekryterade koordinator välkommen. Ann-Kristine Vinka började sin tjänst 210201 med att djupintervjua över 30 personer med koppling till biosfärföreningen. En genomgående rekommendation från de intervjuade var att det är viktigt för biosfärområdet att synas samt att tillsammans ge föreningen tid att bygga upp en stadig grund att stå på.

Biosfärområdet samarbetade med samordnare i de samiska förvaltningskommunerna i Vindelälven-Juhtátahkka och i nätverket Veärbmie kring revitalisering av samiska språk. Genom en process med processtöd av biosfärkansliet fastställde samordnarna behovet av en förstudie som kan ta fram förutsättningar för ett kommunöverskridande projekt för revitalisering av samiska språk i Biosfärområdet Vindelälven-Juhtátahkka och i Veärbmie.

Biosfärkansliet hade dialog med lokala intressenter och med Biosfärområde Norra Karelen om ungdomars engagemang i hållbar utveckling i området.

Andra och tredje kvartalet

Biosfärområdets deltagande i projekt Bärkraft avrundades och en fin junidag vid Renforsen i Vindeln avtackade kansliet två medarbetare för väl utfört arbete.

En återträff och en enkät med biosfärambassadörer utbildade 2020 genomfördes.

Arcum (Arktisk centrum vid Umeå universitet) i samarbete med Vindelälven-Juhtátahkka initierade ett forskarnätverk för att främja kommunikation och projektberedskap inom de sex fokusområdena.

Biosfärdagen firades med en digital föreläsning på temat "Vår värdefulla biologiska mångfald".

Biosfärkansliet arrangerade med hjälp av Skogsstyrelsen Västerbotten en biosfärdag längs Vindelälven för SLU:s jägmästarstudenter. Studenterna har enligt eget utsago allt för lite information om samisk kultur och renskötsel och inslaget med information om renskötsel blev uppskattat.

Med stöd av Länsstyrelsen Västerbotten och Region Västerbotten Turism arbetade Biosfärområdet Vindelälven-Juhtátahkka med en förstudie inom Barents samarbetet med fokus på hållbar turism.

Nationalälvens dag uppmärksammades bl a i Vännäsby vid Slöjdarnas hus där biosfärkansliet deltog.

På grund av "betydelsefull samhällspåverkan" blev Biosfärområdet Vindelälven-Juhtátahkka nominerad och blev en del av [Nordic Changemaker Map](#).

Biosfärkansliet deltog i workshoppar och lämnade remissvar till kommande Leader strategier i [Leader Idériket Umeåregionen](#) och [Leader Lappland](#). I remissvaren lyftes bl a frågor kopplade till barn och ungdomar, den samiska kulturen och renskötseln, hållbart fiske i levande vatten, hållbar utveckling och Agenda 2030, akademi och forskning.

Med hjälp av en styrelseledamot och en biosfärambassadör genomfördes besök och dialog med ungdomar i fyra högstadies- och gymnasieskolor i Vindelälven-Juhtátahkka.

En fotosession utfördes i Ammarnäs och projekt Digital karta över biosfärområdet startade.

Fjärde kvartalet

En lyckad HLR-utbildning och kurs i krisberedskap genomfördes i Ammarnäs i november i samarbete med Medborgarskolan Nord.

Naturskyddsföreningen Arjeplog arrangerade filmfestivalen Ljusglimt. Efter festivalen samlades en intressegrupp med fokus på hållbart nyttjande av skogen.

Biosfärföreningen fortsatte arbetet med att ta fram långsiktigt hållbara lösningar för en god arbetsmiljö, digitala stödssystem, information och rekrytering av medlemmar.

Julian Oldén, amerikansk gästprofessor som under 5 år ska forska kring våtmarker, sjöar och vattendrag inom Vindelälven-Juhtátahkka i samarbete med Umeå universitet och SLU, besökte biosfärområdet i samband med årets arktiska forum. Konferensen lyfte hållbarhetsfrågor med avstamp i biosfärområdet. Biosfärkansliet höll ett föredrag och deltog i debattpanelen.

Styrelsen beslutade en verksamhetsplan för 2022 som tydligt särskiljer föreningens verksamhet från projektverksamheten.

Projekt

Biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka är en projektdriven organisation. Den utgör en plattform där behovsstyrd forskning förenas med praktisk tillämpning samt medverkar i regionala, nationella och internationella nätverk och agerar stöd för medlemmar att ingå i strategiska samarbeten och innovativa utvecklingsprojekt.

Projektet Biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka- modellområde för hållbar utveckling genomförde ett flertal aktiviteter i de sex fokusområdena där drygt 40 organisationer deltog.

[Projekt Bärkraft](#) som Gold of Lapland står bakom arbetade i samråd med biosfärkontoret. Projektet anordnade bland annat en hållbarhetsmessa, genomförde studieresor och [GSTC](#)-analys och hållbarhetsrapport på turistföretag och kommuner inom biosfärområdet, spelade in podcast med inspirerande personer och tog fram en hållbarhetsguide.

Projekt Digital karta över biosfärområdet som fick stöd av LONA – lokala naturvårdssatsningen- startade och arbetar bland annat med att ta fram hållbarhetskriterier för besöksplatser i biosfärområdet.

Superb är ett EU-projekt som biosfärområdet deltar i. Projektet ska samla och sprida kunskap om skoglig restaurering och ska bedriva aktiviteter i demoområden, utvärdera och samla kunskap för att kunna applicera det på stor skala i Europa.

Pilotprojekt som fått stöd av biosfärområde Vindelälven-Juhtátahkka

LittFORS – Vindelälvens litteraturfestival - bjöd i oktober till ett gediget och mycket uppskattat kulturprogram längs Laisälven och Vindelälven. Projektets uppfyllda målsättning var att starta upp en folklig litteraturfestival som kan bli mångårig och ta vara på människors berättelser, intresse för litteratur och skrivande och skapa ett sådant intresse.

Indigenous -On Resilient Arctic People Finding Their Way Home - projektets mål är att genom en serie artiklar och tillhörande kortfilmer skapa medvetenhet om ursprungsbefolkningens stora betydelse.

Från skidor till ambulans - Sjukvårdens historia i södra Lappland från 1800-talets slut till 1968. Projektet vill ge ut en bok om medicinhistoria med nordsvenskt glesbygdsperspektiv.

Friluftsliv i skolan - projektet vill lyfta utelivet och de yrkesmöjligheter som finns där i skolan för elever i åk 6 eller 7. Initiativtagarna fick rådgivning av biosfärkansliet och projektet Skolan i ett biosfärområde.

Till Vindelälvens början – ett skolprojekt som höjer stoltheten över bygden och bidrar till ökat samarbete mellan skolorna i Sorsele kommun och skolans samarbete med lokala entreprenörer.

Boken om Tavelsjö – ett bokprojekt om entreprenörskap och lokala eldsjälar.

Urbi - projektet ska bidra till goda förutsättningar för renskötsel och lärande för hållbar utveckling i biosfärområdet genom en workshop. Kunskapen ska spridas till andra samebyar i VindelälvenJuhtátahkka.

Projektansökningar

Sociala innovationer i Sveriges glesbefolkade områden – biosfärkansliet bidrog till SLU-projektansökan till Formas om hur sociala innovationer bidrar till landsbygdsutveckling. Ansökan fick avslag. Forskaren undersöker andra möjligheter till att genomföra projektet.

Lavrika flyttleder –biosfärområdet i samverkan med Ran och Gran Sameby och Rewilding Europé skickade in ett intresseanmälan om att skapa bättre förutsättningar för en mer klimatanpassad renskötsel med bl a lavrika flyttleder. Intresseanmälan gick inte vidare. Innehållet i projektet kommer att utvecklas inför en ny ansökan.

Vindelälven-Juhtatähkka blev samverkanspart och bidrog med inspel till två ansökningar till Naturvårdsverkets utlysning Multifunktionalitet i landskapet. Den ena ansökningen har fortsatt vidare till steg 2.

Möten och representation

Ett mervärde från djupintervjuerna var att föreningen blev inbjuden till olika verksamheter att berätta mer om biosfärområde Vindelälven-Juhtatähkka. Under året genomfördes informationsträffar med bland andra Lycksele, Sorsele, Vännäs, Umeå och Arjeplogs kommun och styrelseledamöter och samverkanspartners från WWF, Glesbygdsmedicinskt centrum, Naturskyddsföreningen Västerbotten, Region Västerbotten, Laisälvens byar, SLU, Mötesplats Sociala Innovationer, Arcum.

Föreningen blev en del i formella och informella nätverk - exempelvis Region Västerbotten turisms Hållbarhetsteam, Länsstyrelsen Västerbottens Gröna grupp, [Vattenråd 10 Ume-Vindelälven](#), Naturvårdsverkets Tankesmedja för friluftsliv.

Biosfärkansliet hade en digital träff med en representant för MAB Norge och diskuterade frågor kopplade till bred inkludering och involvering av urfolk i biosfärkandidaturen.

Som en led i ungdomsarbetet deltog biosfärkansliet i Koalitionen för ungas samhällsengagemang i landsbygder och hade dialogmöten med Naturskolan Umeå, Ung Företagsamhet Västerbotten och projektet Youth Up North.

Vindelälven-Juhtatähkka deltog regelbundet i Biosfärrådet – ett forum för kunskap- och erfarenhetsutbyte för alla svenska biosfärområden. I oktober var koordinatören med på Ö-rådet, den årlig biosfärträffen, som hade fokus på tydligare samverkan mellan biosfärområdena, Unesco, Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten.

Kommunikation

Genom att bygga inifrån och ut stärks både kommunikationen, föreningen, människorna och relationerna i Vindelälven-Juhtatähkka. I det stora geografiska området är digitaliseringen ett viktigt stöd i kommunikationen. Föreningen satsade på ett bra arbetsflöde för innehåll från hemsida till nyhetsbrev och sociala kanaler och löpande delade egna och andras berättelser på sociala medier med hashtaggen [#vindelalvenjuhtatahkka](#). Biosfärområdet skickade ut 4 nyhetsbrev och 2 interna nyhetsbrev. Instagram kontot har 647 följare och Facebook sidan – 1852 följare.

Tjänstepersoner från kommunala handlingsgruppen och projektmedarbetare agerade som Instagramvärdar under 3 veckor och delade med sig av sin del av biosfärområdet. Biosfärkansliet arbetade med att ta fram en engelsk version av hemsidan, började översyn av hemsidan i sin helhet och uppdaterade mallen för projektansökan för pilotprojekt i biosfärområdet. Genom projekt Bärkraft skapades en podcast med personliga berättelser från platser längs Vindelälven och Laisälven. Biosfärområdet lyftes i en [digitalt besöksmagasin](#), samverkanspartners hemsidor och sociala medier och i lokala tidningar. I samband med sitt 50-årsfirande tog WWF fram en film om renskötsel och klimaförändringar i Vindelälven-Juhtatähkka. Filmen och artiklarna som projektet Indigenous skapat spreds i europeiska tidskrifter.

Under hösten inleddes ett vision- och varumärkesarbete genom flera workshops med brett deltagande. Processen utgick från olika styrdokument och allt tidigare arbete och intervjuer som gjorts. Det framtagna underlaget presenteras för beslut på första styrelsemötet 2022.

Slutord

År 2021 gick liksom föregående år i pandemins tecken och påverkade verksamheten stort. Fysiska kontakter, träffar och interaktion minimerades för att undvika smittspridning. Under året gjordes anpassningar utifrån Covid-19 för att ställa om till digitala alternativ för planerade aktiviteterna.

Föreningen har under året fått många förfrågningar om deltagande och samarbeten i olika regionala, nationella och internationella projekt. Ett exempel på det breda intresset är den internationella forskarkonferensen 2022 som är inplanerad i Vindelälven-Juhtatähkka – just för att området är ett biosfärområde.

Alla olika projekt bidrar till att Vindelälven-Juhtatähkka blir ett modellområde för hållbar utveckling. Dessa insatser kommer på sikt att bidra till ökad attraktiviteten i området för boende, verksamma, besökare, potentiella inflyttare och investerare i området. Det är alla parter i samverkan – människor, föreningar, företag, organisationer, myndigheter, stiftelser och akademi som tillsammans skapar och formar det hållbara livet i Biosfärområdet Vindelälven-Juhtatähkka.

Stort tack till alla medlemmar, finansiärer, samverkansparter och medarbetare som gjort detta arbete möjligt!

Ort

Datum

Underskrifter av alla i styrelsen